

ACC. N:R M. 14201: 1-12.

Landskap: Skåne Upptecknare: O. W. Möller, Löberöd
Härad: Frösta Berättare: " " "
Socken: Hägersvåd Berättarens yrke: f. d. lantbr.
Uppteckningsår: 1956 Född år 1872 i Bokvåd, Hälsösa sn.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Emigration. s. 1-12.

LUF 103.

Det var näst ungdom som Amerika o Canada
då emottog. T.ex. timmermän snickare samt
dem som vill "toga land" som det då hette.
Lantbr söner o flickor från stora familjer
som inte här hade utsikt att få något eget
Ogiltat tjänare ja även hela familjer reste ut
till det förlovade landet i väster. Jag har en
husförest. här som voro tio barn hemma de
åtta jämte fadren reste till Nordamerika
Fadren kom hem efter två. Det var dåliga ar-
betsförtjenster här i Sverige. Annars dom som
hade ett eget hem här blev kvar utom i de
fall de blevo gamla och bröde sina barn i
Amerika då vet jag att dom snickade rese-
kyllet till dem. Det omfattade var från Blekinge
Gammelstads socken. Många i väpningsålder
reste fast det då endast varade i fjorton da-
gar t.ex. vid Tvedöarna här i Skåne.

Den s.k. Amerika feberen på 1870-talet
reste en massa folk från min hemtrakt
Hartösa Ölsaby Boed Västervad Högsen
m.fl. socknar. Det var både lantar, bönder
och dötkar. De blevo av annonser i olika
Tidningar förespeglande att få fri jord i
Nord Amerika & Canada. Agenter från
de olika linjerna dit ut, lojade att om
de kunde skaffa en fyra eller fem så skulle
de själv få frivilligt. Resan till Nord-
Amerika då var en 175-200 kr. Den förste
som jag särskilt minns var en slaveröring
samt hem Peter Lindvall jämte kamraten
deromkring Ola Vilsson smickare. En tim-
merman & smickare ville dom ju gerne
ha med sig då de själv fingo bygga
Blockhus att bo i. Det var runda trädsta-
mar i lämplig fjälek som högsenhop i
ihop i hönan.

ACC. Nr M. 14201:3.

Som det i mitt ^{hän} Boheröds gård Harlösa
a Täljeröds gård Östra by socknas under Ryttern
skäl Toll Tjuleröd som äger. Det var flera
gifte fam. och nio ogifte i hustru hemmen
som ut en massa Broschyrer o tidningar
om hur bra det var för de som intogo jord
i Amerika o Canada s.k. Jernvägs jord.
Bolaget lovade att det skulle byggas jern-
väg därigenom. Det var i dessa Broschyrer
ritningar över deras färdiga farmarkar
som drog. Det var på den tiden dåliga båtar
som förde emigranter över Atlanten och dålig
mat ombord. Jag såg flera som packade
sina koffertar de kunde ju inte ta med
sig mer än det allra nödvändigaste. Men
en rökt skinka o bröd stov m.m. skulle som
lovinget ha med sig. Resan över varade i
månader allt efter väder och vindförhållande

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3.

Dessa familjemedlemmar kom för det mesta från
Sannmark. Och från detta land utgingo de
och de som fått sina papper klarade av dem
gingo ju först resa över till båternas utgångs-
hamn där. De blevo så lovade att få sina
respektive jordlotter gränsande varandra.
På dem kunde hjälpa varandra och billa
liksom en by. De sammanslöt sig så i en
del fall till Prelegiora församling med en s.k.
pastor. Jag vet en hel familj Far, mor, sex
pojkar och flickor från min hembygd
som tog land i Kanada. Kemora hette det
som högg ner skog byggde Byggnad och bräkte
upp jord. Gräset högg de var manshögt
och användes för foder. Där var björ med
Bäver m. fl. prästjur. De hade redan spis-
ning för deras Pastor. De var bekanta till mig
som här i Sverige arrend. av en gård 350 Tund.

De kommo på obestånd här men han hade
en bröder som var Konsul i Winnipeg.
Så var det en som reste 1888 till en kraftig
lantbrödsman hemifrån. Han hade en kamrat
i Am. och bars fader sade om du går upp till
Ola så kan du vara där tills du fått arbete.
J. gick dit fadren hade sagt att var äkare
med många västar. Men han var äkare dräng
så han kunde ej ta emot honom.
En min yngste bröder reste till Am. 1898. Gick
in i Nordamerikanska Fort Dakota regementet
som frivillig. Kom till San Franscos krigsskola
blev sedan sänd till Manila var där i 17 m.
Spanien o Amerikas kriga då. Jag har brev
fr honom att visa Folklivs Arkivet. Min
bröder Oskar var barn som en Indian han
kom hem var gift med en miss som hade
en fyra års pojke med över Atlanten.

En dräng till Björk. Brannstör reste dit ut efter att
han först lockande Berthysen. Han hem igen när
han förtjant till resan hem var där i två år.
Han sade det var hårt arbete där så han ville inte
bli där. Det var mest Dakota Fargo hickonsin
Minnesota. Blev av plats bodde på bær från
de som rest ut förs till sina städingar och
bekanta. Mig viterligt gick avresan härifrån
mer än tillhitt och ej från närmaste järn-
vägs st. Minna bröder reste från Lohelöd t. e. k.
avskedet då blev inte så vemodigt. Inga
bjudningar förekommo som jag vet ^{innan} avresan.
Sedan Ameriska Hoppsten var
parkad knurrades den med rep kors o tvärs
för den skulle följa pullningarna i båtens
sänkskilt över Vordsgön. Båtarna var ju in-
te så stora i 1860-70 följ och immigranter-
na voro så sjuka att de angråd sig att de
rest

ACC. N:R M. 14201:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

7.

Det var ju de flesta som icke alls kunde
tengelska. Men de viktiga ordet får man
drifva stor stod i Brokhyss som dom fått av
Linnéagenten. Håll skan jag i minnet av
skrivna vitor som de sjöng när dom fått Ame-
rika feber som det då hette.

Men i den nya världen	När våren spridd
De dollars tyena kan	fram
Jag vill bortlägga flåden	Men vi får aldrig
Arbeta som en man.	Skäda vårt hära
# #	Fosterland.
Vi sålde våra hemman	
och gav oss sedan ut.	Helst, kan jag
Lik fogelen bortflyger	till båda visorna
och sommaren tar slut	OMM
Men kommer en gång åter	

För de emigranter från Sverige som inte kunde tala Engelska var det i början rätt på en all dom fick taga tjänst på farmen eller annat mindre givande arbete. På farmen var det i regel 2.5 dollar i m. Lön att börja med. Men många ljögo i sina brev hem till far o mor och bekanta att dom var Bar vid ett eller annat arbete. Och de ville ju inte vara sämre än andra som många gånger ljögo i breven hem. Min bröder Gottfrid tog plats vid Farm först sedan som skogsbyggare i Wisconsin's stora jätteskogar. Han hade med sig hem Kottar från trädens stora som ett barnhuvad de var Laggiga. "Porkinupseim" jämte sköldpadd skal man. De bodde i Blockhus med en Kottka för matlagning. Men som han var en god jägare förut gick han ut o sköt många Hjortar och annat vilt.

Han bröder Oskar som var yngsta av sex
barn blev icke så strängt ansträngd i arbetet
som vi andra. Han gav sig in vid Skanska
Dragregtli liksom jag gjorde vid 16 års ålder.
Kom till Uppstad den 1 Nov. 1898 ryckte därifrån
lille julafstom. Beste till Amerika och vid
framkomsten anmälde han sig som frivillig
i Fort Dakota reg. och kom sedan som brev-
hit till mig beskriver. Han fann sig ej
tillsätta i så hård behandling här. Han sa
i ett brev till mig att det var bättre att tjäna
der i krig än här i fred. Hans brev från
Manilla följer med dessa lister till Folk-
Arkivet jämte fotoq. Jag ber om beväget
ätersändande av samma. Efter krigets slut
kom han hem till Am. gifte sig med en Form
arplika. Bar här i Sverige fyra år anmälde
sig i Uppstad fick då ett lindrigare straff än
6 ångs mörkärast.

År 1897 reste en min kusin Alfred Walter till Nord Amerika och som han hade lärt sig lite Engelska fick han efter rekommendation av anhöriga i Am. Flykta. plats vid en hiss på en "skyskråpa". Han var där en 5 års tid som kom hem till Sverige köpte en liten gård 40 tunn. Här i Flöjeröd gifta sig med en flicka i Lyby var här endast två år sedan omigen. Arrenderade gården bort på 10 år. Han bad mig att taga mot arrendan efter gångha 10 år köpte arrendatorn gården dit var vid första världskrigets början. Vi blev växta med varandra. Hans fader var ladufogde vid Flöjeröds gård hos min fader. Ja för de immigranter som ämnade taga land i Nord Am. eller Kanada var det vanligt att hålla auktion på sina ägodelar. Annars hyrdes dom in för slöja o vänner här.

De emigranter som på 1870-1880 talet res-
till Am. eller Kan. och kom hem efter
många år bortvaro liksom inte trivdes här
i Sverige utan reste över igen. I det nya
landet var det ju bättre att få sitta t.ex.
på en Spjölbindare än gå här och hugge
såd eller klove med lie. Men maskinet
var vi nu bättre än för i tiden. Hade vi
i Sverige eller de som regerade här då varit
så förutseende och delat ut t.ex. Kronojord
till jordbrukande svenskar. Ja då hade
det sett annorlunda ut i Sverige nu.
Den försläppta jorden kunde väl var jäm-
förlig med Kanadas nordliga. Kronoskogen
o jord här då på den tiden för emigrationen
skötes ej förmanligt. Med lärdom från
Am. skötes svenska jordbruk allt mer mas-
kinellt nu så Am. har i såfall kommit till

En lantbrukare i Harlösa arrenderar en
en gård gifte sig med dottern på gården och
reste till Nord. En och en välbestämd bägmäst
are där enl. brev till mig. En pojke som
tjänade hos mig reste jämte far mor och
syskon. Brev till mig från kommersiell jag
med till Arkivet för avskrift. En lantbrukare
från Östervad reste vid 20 års ålder detta var enligt
vad dom sade för att undgå värfstjänst. Han var
där inne 11 år kom hem köpte en gård på 60
tunnl. sålde den efter en del år bor nu här i
Östervad. Ja för dem som ej voro rädda för strängt
arbete och för dem som tog vad arbete som de
fanns på kunde dom göra många dollarar.
Men för acklingar gick det inte och dom ville
gärna resa tillbaka till Sverige om de haft
pengar till resan. I många fall var jag för
äldrar & syskon skickade pengar till resan.